

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34440
Nom	Anatomia general
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau en Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau en Medicina	1 - Anatomía humana	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
GIMENO MONROS, AMPARO	190 - Fisiologia
SANCHEZ ZURIAGA, DANIEL	17 - Anatomia i Embriologia Humana
VALVERDE NAVARRO, ALFONSO AMADOR	17 - Anatomia i Embriologia Humana

RESUM

L'estudi de l'anatomia és fonamental en la formació d'un metge, ja que, sent una ciència biològica, explica la forma de l'ésser humà en estat de salut o normalitat, per què és així i per a què serveix, és a dir, la seua funció.

És la base fonamental per abordar l'estudi d'altres matèries, tant dels primers cursos (fisiologia, histologia...), com de les assignatures mèdiques i quirúrgiques, per a les quals el coneixement anatòmic és essencial (traumatologia, cirurgia general...).

Secundàriament, aporta gairebé el 80% de tota la terminologia mèdica fonamental.

Respecte a la pràctica mèdica, l'anatomia aporta les bases essencials per a qualsevol acte mèdic, des de l'exploració fins al diagnòstic. Això es veu en l'actualitat maximitzat quan s'estudia l'anatomia amb les noves tècniques de diagnòstic per la imatge, que permeten l'estudi de la forma humana d'una manera cada vegada més precisa i real.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1204 - Grau en Medicina

- Comprendre i reconèixer l'estructura i la funció normal del cos humà, a nivell molecular, cel·lular, tissular, orgànic i de sistemes, en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes.
- Comprendre i reconèixer els efectes del creixement, el desenvolupament i l'envelliment sobre l'individu i el seu entorn social.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capacite per a dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, mitjans de comunicació i altres professionals.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i poder relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer la morfologia, l'estructura i la funció de la pell, de la sang, dels aparells i sistemes circulatori, digestiu, locomotor, reproductor, excretor i respiratori; sistema endocrí, sistema immune i sistema nerviós central i perifèric.

- Conèixer els processos de creixement, maduració i envelliment dels diversos aparells sistemes. Homeòstasi. Adaptació a l'entorn.
- Reconèixer amb mètodes macroscòpics, microscòpics i tècniques d'imatge la morfologia i l'estructura de teixit, òrgans i sistemes.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

1. Conèixer les bases estructurals i organitzatives del cos humà dirigides a la funció i aplicabilitat clínica.
2. Conèixer els fonaments cinesirològics bàsics del sistema musculoesquelètic.
3. Conèixer i aplicar la terminologia pròpia de la matèria.
4. Adquirir habilitats en el reconeixement d'estructures anatòmiques i la seua disposició.
5. Conèixer els principis bàsics del treball, la utilització de l'instrumental i el protocol de seguretat en la pràctica de dissecció humana.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ

1. Conceptes generals i introducció a l'anatomia.

2. COLUMNA VERTEBRAL I ESQUENA

2. Osteoartrologia de la columna vertebral.
3. Musculatura de l'esquena: extrínseca o emigrada i intrínseca, pròpia o autòctona.
4. Vascularització, innervació cutània, i espais topogràfics de l'esquena.

3. EXTREMITAT INFERIOR

5. Osteoartrologia de l'extremitat inferior.
6. Plexe lumbosacre i principals sistemes neuromusculars (SNM) de l'extremitat inferior.
7. Musculatura de la planta del peu (SNM dels nervis plantars).
8. Musculatura de la cara posterior de la cama (SNM del nervi tibial). Musculatura de la cara posterior de la cuixa (SNM del nervi ciàtic).
9. Musculatura pelvitrocantèria (SNM dels nervis glutis i d'altres branques del plexe sacre).
10. Musculatura del dors del peu i cara anterolateral de la cama (SNM dels nervis peroneals).
11. Musculatura de la cara anterior de la cuixa (SNM del nervi obturador i SNM de el nervi femoral).
12. Vascularització, innervació cutània i espais topogràfics de l'extremitat inferior.

4. EXTREMITAT SUPERIOR

13. Osteoartrologia de l'extremitat superior.
14. Plexe braquial i principals sistemes neuromusculars de l'extremitat superior.
15. Musculatura de la palma de la mà i cara anterior de l'avantbraç (I): SNM del nervi cubital.
16. Musculatura de la palma de la mà i cara anterior de l'avantbraç (II): SNM del nervi medià.
17. Musculatura de la cara anterior del braç (SNM del nervi musculocutani). Musculatura de la regió pectoral (SNM dels nervis dels músculs rotadors interns de l'extremitat superior).
18. Musculatura del dors de la mà i cara posterior de l'avantbraç (SNM del nervi radial avantbraquial).
19. Musculatura de la cara posterior del braç (SNM del nervi radial braquial). Musculatura del muscle y de la regió escapular (SNM del nervi axil·lar y SNM del nervi supraescapular).
20. Vascularització, innervació cutània i espais topogràfics de l'extremitat superior.

5. PARETS

21. Osteoartrologia de la paret toràcica. Musculatura de la paret toràcica.
22. Diafragma. Musculatura de la paret abdominal (anterolateral i posterior). Conducte inguinal. Hèrnies de la paret anterior de l'abdomen.

6. CAP I COLL

23. Crani (I): neurocrani.
24. Crani (II): viscerocrani.
25. Mandíbula. Articulació temporomandibular. Fosses de lencreuament craniofacial.
26. Musculatura anterolateral del coll: musculatura prevertebral cervical, músculs escalens, musculatura infraioïdal i múscul esternocleidomastoïdal.
27. Musculatura de la cara (I): SNM del nervi facial.
28. Musculatura de la cara (II): SNM del nervi mandibular.
29. Vascularització cervicocefàlica.
30. Innervació cutània (nervi trigemin i plexe cervical) i espais topogràfics cervicocefàlics. Fàscia cervical.

7. PRÀCTIQUES EN LABORATORI (SALA DE DISSECCIÓ)

- 1.-Estudi de l'osteoartrologia de la columna vertebral. Dissecció de la musculatura de l'esquena i del bescoll.
- 2.-Estudi de l'osteoartrologia de l'Extremitat Inferior (I): peu i cama. Dissecció del panorama posterior de l'Extremitat Inferior (I): planta del peu i cara posterior de la cama.
- 3.-Estudi de l'osteoartrologia de l'Extremitat Inferior (II): cuixa i cintura pelviana. Dissecció del panorama posterior de l'Extremitat Inferior (II): cara posterior de la cuixa i regió glútia.
- 4.-Dissecció del panorama anterior de l'Extremitat Inferior.
- 5.-Estudi de l'osteoartrologia de l'Extremitat Superior (I): mà i avantbraç. Dissecció del panorama anterior de l'Extremitat Superior (I): palma de la mà i cara anterior de l'avantbraç.
- 6.-Estudi de l'osteoartrologia de l'Extremitat Superior (II): braç i cintura escapular. Dissecció del panorama anterior de l'Extremitat Superior (II): cara anterior de el braç, regió pectoral i plexe braquial.

- 7.-Dissecció del panorama posterior de l'Extremitat Superior.
- 8.-Estudi de l'osteoartrologia del tòrax. Dissecció de les parets cervical, toràcica i abdominal.
- 9.-Estudi del crani. Dissecció de la musculatura de la cara: musculatura facial i mastegadora.

8. PRÀCTIQUES D'INFORMÀTICA

- 1.-Estudi de l'anatomia de la columna vertebral, a través de la imatge mèdica. Estudi de l'anatomia de l'extremitat inferior a través de la imatge mèdica.
- 2.-Estudi de l'anatomia de l'extremitat superior a través de la imatge mèdica. Estudi de l'anatomia del coll i del cap a través de la imatge mèdica.

9. GRUPS TUTORITZATS

Els alumnes en equip, amb la tutoria de professor, presencien una dissecció i realitzen un treball sobre la mateixa, que exposen als seus companys durant les pràctiques a la Sala de Dissecció.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	33,00	100
Pràctiques en laboratori	19,00	100
Pràctiques en aula informàtica	4,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques (30 unitats temàtiques). Aquestes classes es basaran en el mètode de transmissió magistral d'aula fent ús d'imatge anatòmica que permeti reconèixer i seguir amb facilitat les descripcions teòriques.
- Classes de pràctiques de laboratori (9 unitats temàtiques). Les classes pràctiques es basaran en la dissecció anatòmica de peces cadavèriques fixades, complement indispensable de la classe teòrica.

- Classes de pràctiques d'informàtica. Abordaran l'estudi de la imatge mèdica amb aquells aspectes que permeten relacionar el coneixement anatòmic amb la pràctica clínica. Es farà ús d'imatges de raigs X, ressonància magnètica (RM) i tomografia axial computada (TAC).
- Grups tutoritzats. Les classes amb aquests grups reduïts permetran la formació precisa en la tècnica de dissecció i la preparació de descripcions pràctiques per ser exposades en els grups de pràctiques.

AVALUACIÓ

La qualificació final s'estableix mitjançant la valoració conjunta de les activitats, proves escrites i orals realitzades en relació als continguts teòrics i pràctics.

Avaluació teòrica: 60% de la qualificació final (6 punts). Es realitzarà mitjançant prova escrita sobre els continguts del programa teòric i tindrà com a objectiu avaluar l'adquisició de coneixements. El contingut de la prova serà el mateix per a tots els grups d'una mateixa assignatura.

Constarà de:

Avaluació de 60 preguntes de tipus test (5 respostes, 1 vertadera/4 falses). Criteris de qualificació: 0,1 punt/resposta encertada. S'aplicarà la fórmula per a eliminació del component per atzar, és a dir, es restarà 0,025 punts per cada pregunta mal contestada. **Aquesta part tindrà un valor màxim de 6 punts.**

L'avaluació teòrica haurà d'aprovar-se amb un mínim de 3 punts.

Avaluació pràctica: 40% de la qualificació final (4 punts). Es realitzarà mitjançant l'avaluació contínua de la participació en les diferents activitats pràctiques i amb la realització d'una prova que avaluï l'adquisició dels coneixements relacionats amb les competències generals i específiques de l'assignatura.

Constarà de:

1. Avaluació de 10 preguntes sobre les estructures anatòmiques vistes en la sala de dissecció durant les classes pràctiques del cadàver i preparacions anatòmiques o maquetes. **Aquesta part tindrà un valor màxim de 2 punts.**

2. Avaluació de 10 preguntes sobre estructures anatòmiques estudiades mitjançant les diferents tècniques d'imatge mèdica vistes en sala, seminaris i/o classes pràctiques d'informàtica. **Aquesta part tindrà un valor màxim d'1 punt.**

3. Avaluació continuada de l'adquisició de les habilitats generals i dels treballs expositius realitzats en les classes tutoritzades amb presència del professor. **Aquesta part tindrà un valor màxim d'1 punt.**

L'avaluació pràctica haurà d'aprovar-se amb un mínim de 2 punts entre totes, podent promediar sempre que s'aconsegueixca un 40% de puntuació en cadascuna d'elles.

Per a aprovar l'assignatura la qualificació final haurà de ser com a mínim de 5 punts, sent el resultat de la suma de les qualificacions teòrica i pràctica.

L'assistència a les pràctiques serà obligatòria.

La inassistència injustificada a més d'un 20% de les pràctiques suposarà la impossibilitat de presentar-se a l'examen de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- LIBROS DE TEXTO

DRAKE R.L.; MITCHELL A.M.W.; VOGL A.W. (2020) Gray. Anatomía para estudiantes. 4ªed. Ed. Elsevier, 1304 páginas.

MOORE K.L.; DAILEY A.F.; AGUR A.M.R. (2018) Anatomía con orientación clínica. 8ª ed. Ed. Wolters Kluwer, 1.133 páginas.

AMAT MUÑOZ P.; SMITH-AGREDA J.M. (2007) Escolar. Anatomía humana. Funcional y aplicativa. (2 vol.) 5ª ed. Ed.Espaxs, 1440 páginas.

- ATLAS

SCHÜNKE M.; SCHULTE E.; SCHUMACHER U. (2015) Prometheus. Texto y atlas de anatomía, (3 vol.) 3ª ed. Ed Medica Panamericana, 1714 páginas.

PAULSEN F.; WASCHKE J. (2018) Sobotta. Atlas de anatomía humana (3 vol.) 24ª ed. Ed. Elsevier, 1360 páginas.

NETTER F.H. (2015) Atlas de anatomía humana. 6ª ed. Ed. Elsevier Masson, 640 páginas.

ROHEN J.W.; YOKOCHI C.; LÜTJEN-DRECOLL E. (2015) Atlas de anatomía humana. Estudio fotográfico del cuerpo humano. 8ª ed. Ed. Elsevier, 560 páginas.

NIELSEN M.; MILLER S. (2012) Atlas de Anatomía Humana. Ed Medica Panamericana, 350 páginas.

LLUSÁ PÉREZ M.; MERÍ VIVED A.; RUANO GIL D. (2004) Manual y atlas fotográfico de anatomía del aparato locomotor. Ed Medica Panamericana, 450 páginas.

- IMAGEN

SPRATT J.D.; SALKOWSKI L.R.; LOUKAS M.; TURMEZEI T.; WEIR, J; ABRAHAMS P.H. (2017) Atlas de anatomia humana por técnicas de imagen. 5ª ed. Ed. Elsevier, 280 páginas.

- NÓMINA

FENEIS H.; DAUBER W. (2006) Nomenclatura anatómica ilustrada. 5ª edición Ed. Masson, 616 páginas.

SOCIEDAD ANATÓMICA ESPAÑOLA (SAE) (2001) Terminología anatómica: terminología anatómica internacional. Ed. Médica Panamericana, 343 páginas.

- BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

- GOODMAN L.R. FELSON. (2009). Principios de radiología, un texto programado. Ed. McGraw Hill.
- GARCIA PORRERO, Juan A. (2005) Anatomía Humana. McGraw Hill. Madrid.
- ROUVIER, A. DELMAS. (2006) Anatomía funcional (4 tomos) 11a ed. Ed. Elsevier.
- MÖLLER, T.B., REIF, E. (2015). Atlas de bolsillo de cortes anatómicos de TC y RNM. 4ª ed. Ed. Panamericana
- MÖLLER, T.B. (2017) Atlas de anatomía radiológica. Ed. Marban.
- GRAYS ANATOMY. (2016). The Anatomical Basis of Clinical Practice. 41 ed. Ed. Elsevier.
- LOUKAS, BENNINGER, TUBBS. (2019). Gray. Guía fotográfica de disección del cuerpo humano 2ª ed. Ed. Elsevier.
- Guía de Nomenclatura Anatómica Internacional en latín, castellano, catalán e inglés (<http://visionmedicavirtual.com/es/terminologia-anatomica>)
- Atlas anatómico interactivo en 3D: Human Biodigital (<https://human.biodigital.com>).
- Atlas de Anatomía Humana interactivo 3D PRIMAL Pictures. Acceso gratuito desde la UV (<http://www.anatomy.tv>).

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Siguiendo las recomendaciones del Ministerio, la Consellería y el Rectorado de nuestra Universidad, para el período de la "nueva normalidad", la organización de la docencia para el segundo cuatrimestre del curso 2021-22, seguirá un modelo híbrido, donde tanto la docencia teórica como práctica se ajustará a los horarios aprobados por la CAT pero siguiendo un modelo de Presencialidad / No presencialidad en la medida en que las circunstancias sanitarias y la normativa lo permitan y teniendo en cuenta el aforo de las aulas y laboratorios docentes. Se procurará la máxima presencialidad posible y la modalidad no presencial se podrá realizar mediante videoconferencia cuando el número de estudiantes supere el coeficiente de ocupación requerido por las medidas sanitarias. De manera rotatoria y equilibrada los estudiantes que no puedan entrar en las aulas por las limitaciones de aforo asistirán a las clases de manera no presencial mediante la transmisión de las mismas de manera síncrona/asíncrona via "on line".